

Газета
виходить
з 1992 року

■ прогноз погоди

Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя	Понеділок
15	16	17	18	19
грудня	грудня	грудня	грудня	грудня
мін. макс.	мін. макс.	мін. макс.	мін. макс.	мін. макс.
-1° +1°	0° +2°	-5° 0°	-10° -7°	-12° -5°

№41 (1878) 15 грудня 2022 року

День виходу – четвер

Ми з Херсона, – як переселенці у Рівному відкрили книгарню

Переселенці з Херсона Михайло та Вікторія Новицькі виграли грант і відкрили книгарню в центрі Рівного. Тут великий асортимент художньої літератури, у тому числі сучасних українських авторів, книг для дітей, а також нон-фікшн.

Тепер сюди з задоволенням заходять місцеві жителі, переважно молодь. Тим часом власники книжкової крамниці переконують: Рівне – читаюче місто.

У житті до війни подружжя Новицьких мало бізнес у Херсоні – друкарню, медіахолдинг, який видав найбільший тираж газет в Україні. І це все довелося залишити.

"Ми ж – медійники. Тож розуміли, що якщо почнеться те, що, власне, почалося, то наші імена будуть у списках, розпочнеться полювання. Тому виїхали з Херсона у перший же день, 24 лютого, пообіди. А бої вже були на підступах до міста, на Антонівському мосту, – розповідає Михайло Новицький. – У Нову Каховку окупанти зайшли в той же день. І вони знущалися з медійників. Серед наших знайомих є такі, які зникли. А є й наші автори, що зазнали тортур. Зокрема, чоловіка пенсійного віку змушували навіть коментувати на камеру, що він приймає новий режим. Звісно, все це було результатом катувань. Після звільнення чоловік це підтвердив. Але ми були шоковані, коли це бачили".

Подружжя Новицьких приїхало в колишній Демидівський район – до родичів. Щоб оговтатися і починати щось спочатку, знадобилося кілька місяців. Адже всі, хто виїжджав, думали, що це на тиждень-два. Михайло та Вікторія і речей багато не брали. За виключенням книг – їх було пів машини.

І коли нещодавно вони побували у звільненому Херсоні, то назад теж везли чимало книг, і своїх, і знайомих.

"Ми хотіли забрати побільше речей. Але в одну квартиру так і не потрапили – її, виявляється, займали окупанти. Вони змінили замки. А місто ж – під обстрілами. Часу зрізати замок і шукати рятувальників, які перевірили б, чи не замінована квартира, не було. Та й черга на це велика. А що залишилося в нашому помешканні і чи залишилося взагалі – невідомо", – пояснює Михайло.

Коли вони приїхали в Херсон – світла не було, бо вчоргове

щось підірвали. Але наступного дня електрика з'явилася. А взагалі місто стало порожнім і темним.

"Таке враження, що там залишилося відсотків 10 населення. Вдень можна їхати містом і не побачити ні перехожих, ні машин. Це як Чорнобиль. Ось лише за 500 метрів від тебе щось вибухає. Херсон обстрілюють цілодобово – 150 прильотів на добу", – ділиться враженнями чоловік.

За його словами, схоже на те, що більшість людей виїхали вже після звільнення, рятуючись від обстрілів. Багато зупинилися в Миколаєві, бо це ближче додому. Але частина місцевих

жителів все ж лишилася.

А люди, які евакуювались ще на початку повномасштабного вторгнення, потрошку приїжджають, щоб забрати речі. Один блокпост проїхати – не проблема. Але є ризик потрапити під обстріл.

Із Херсона Михайло та Вікторія везли не лише власний вантаж. Вони забрали книги Анатолія Кичинського – херсонського поета, лауреата Шевченківської премії. Він зараз теж живе в Рівному, проводить творчі зустрічі. Тож книги йому знадобляться.

До слова, таку літературну подію для автора планують влаштувати у "Затишній книгарні", яку відкрило тут подружжя Новицьких. Вона знаходиться на вул. Соборна, 94.

До речі, у Херсоні книжкової крамниці в них не було. Там місцеві мешканці більше читали газети та журнали. А в Рівному, виявляється, популярнішою є художня література.

А це якраз сфера Вікторії Новицької. Вона – головна редакторка літературного журналу "Дебют-газета". Жінка знайома з багатьма сучасними авторами, відвідувала усі найважливіші та наймасовіші літературні події. А ще Вікторія дуже любить читати.

"Мова йде приблизно про сотню книг у рік. Вона скуповувала їх масово. Їх вже не було куди ставити, – розповідає чоловік. – Я запропонував створити книгарню, казав, що це буде майже персональна бібліотека. Ця ідея сподобалася Вікторії. І вона реалізувала такий проект. По суті, це її хобі, яке переросло у щось більше".

Частину витрат на книгарню подружжю компенсувала держава, адже їхній проект отримав грантові кошти за програмою «Робота».

"Ми підраховували, що книжкова крамниця стала 16-ою, яка відкрилася в місті, 6-ою в радіусі 300 метрів у центрі. Тим не менше покупці є, – підсумовує Михайло Новицький. – Того бізнесу, який ми мали в Херсоні, там не буде, принаймні найближчим часом. Війна багато чого змінила і поруїнувала. Зараз робимо безкоштовні спецвипуски на Херсон. Допомогають спонсори. Можливо, будемо намагатися залучати грантові кошти. Побачимо, як ітимуть справи. Але "Затишна книгарня" у Рівному працюватиме".

Чому не варто повністю відмовлятися від новорічних та різдвяних свят

Через повномасштабне вторгнення у 2022 році багато людей не хочуть святкувати Новий рік та Різдво. Вони аргументують це тим, що празник – не на часі.

Але психологи притримуються іншої думки: свята є частиною нашої життєвої рутини. Тому навіть попри втрати, блекаути та тривоги радять реалізувати традиції з урахуванням цьогорічного контексту.

НЕ ВАРТО КРАСТИ СВЯТО У САМИХ СЕБЕ

"Багато українців переповнені відчуттям провини: хтось не на фронті й винуватить себе, хтось, можливо, вважає, що мав би більше допомагати ЗСУ тощо.

Це почуття досить складне, а його переживання – ідкє. Воно дуже часто змушує ставити собі питання та сумніватися: а чи маю я право на певні речі? Чим більше людина відчуває почуття провини, тим більше вона намагається взяти ситуацію під контроль", – каже психологиня Наталія Глинянюк.

Вона пояснює: в ці моменти людям, які поглинуті почуттям провини, може здаватися, що святкування Нового року – це геть неправильно у сучасних реаліях. Звідси в голові виникає режим "покарання", тобто рішення позбавити себе свята.

Саме тому, на думку психологині, у соцмережах активно ширяться дописи про те, що святкувати цьогоріч Новий рік або Різдво – недоречно.

"Відчуття провини треба усвідомлювати, говорити собі вголос про це. Воно не повинно людину їсти зсередини, виснажувати емоційно. Оце страждання тільки ворогу на руку.

Не треба "відвоювати" свята у загарбників: треба робити так, як ми вважаємо за потрібне", – додає фахівчиня.

СВЯТО ЯК РУТИНА ДЛЯ МОЗКУ

Психологи радять: варто визначитися, чи це свято для мене, моєї сім'ї, чи є воно традицією.

"Тут є суто психологічний контекст: Наш мозок сприймає циклічну рутину, як знак "все добре". Наприклад, зійшло сонце, людина про-

кинулась, вмилась, попрацювала, повернулась додому, повечеряла і лягла спати.

Свято – це теж циклічна рутинна. Наприклад, Новий рік, Різдво, день народження тощо. Якщо люди звикли його святкувати, то різке "скасування" празника для мозку буде сигналом про небезпеку і різко підвищиться рівень тривоги", – розповідає Наталія.

Психологиня наголошує, що це особливо стосується дітей. Якщо вони вже пам'ятають Новий рік та згадують величне свято, забирати його певною мірою небезпечно для їхньої психіки.

"Безумовно, свято треба трансформувати і адаптувати під нові реалії. Але сама змога зібратися у родинне коло, підтримати один одного, відчуття цінності цих моментів, коли попри все ми можемо бути разом.

Це великий ресурс як для дорослих, так і для дітей, який показує, що є острівок безпеки, куди можна занурюватися", – зазначає Дар'я Панченко.

ПІДГОТОВКА ТА СВЯТКОВИЙ НАСТРІЙ

"Мені здається, що свято не міняється. Для когось це традиція, для когось це великий натхненний процес з підготовкою, подарунками, столом тощо. Воно і має продовжувати бути таким для людини в суб'єктивному контексті", – каже Наталія.

Психологи нагадують, що свято – це не лише про підготовку або святковий стіл.

"Цьогоріч – це про рух у своєму темпі та святкуванні у тому масштабі, який ми зараз можемо для себе створити і витримати.

Раджу спробувати сприймати це як гру і виділити для себе цінності: мені важливо мати 5 чи 12 страв на столі, чи мені важливіше провести час із родиною, відчуття душевний спокій", – пропонує Дар'я.

Вона додає, що відключення світла теж варто сприймати як елемент гри і можливість створити зацілю.

Наприклад, купити якусь красиву різдвяну свічку або гірлянди на батарейках, чи якийсь смішний ліхтарик.

"Новий Рік, Різдво – це момент віри в чудо, момент віри в найкраще і, я думаю, що людям, як ніколи, зараз треба мати можливість доторкнутися до цього моменту, переключити свою увагу і повірити, що отам от далі, за Новим роком, життя теж продовжується", – зазначає психологиня.

ПОДАРУНКИ ДЛЯ ДІТЕЙ І ДОРΟΣЛИХ

Психологині одностайно кажуть: дорослі люди домовляються про подарунки, тож так само можуть вирішити не дарувати їх цьогоріч.

Наталія Глинянюк радить слухати дитину та її роздуми, почути її суб'єктивну оцінку.

"Нам деколи здається, що дитина це така, як я, тільки трохи менша і менше розуміє. Насправді це зовсім інший світ, який інколи зовсім по-іншому інтерпретує реальність.

Для того треба говорити з дитиною, не перекопувати її, а з'ясовувати, як це для неї, що це для неї? Бо може дитина скаже, що вона заслуговує на подарунок, а може запропонує відправити його на фронт", – пояснює психологиня.

Як приклад, Наталія розказала історію зі свого дитинства.

До сім'ї майбутньої психологині, яка жила на території Західній Україні, приїхали родичі з іншої частини СРСР. Це було взимку, у період свят. Діти розповідали один одному, що їм подарував Святий Миколай. А родичка Наталії не отримала подарунка, бо для її батьків це не було святом.

Коли прийшла її мама, дівчинка запитала, чому це її Миколай оминув. Жінка подивилася на дітей навколо і стала голосно розказувати, що жодного Миколая не існує – усі подарунки поклали батьки дітям під подушки чи в чоботи. Дівчинка вислухала, а її запитала: "То всім дітям батьки подарунки поставили, а ти мені – ні?"

Психологиня наголошує, що часом відсутність подарунка дитина може сприйняти як те, що її не люблять, а її життя не має значення.

Фахівчиня Дар'я також радить запитати дитину, але все одно створити хоча б символічні сюрпризи та подарунки.

"Це можуть бути, не знаю, мандаринки чи

цукерки, щось дуже легеньке та простеньке. Не обов'язково подарунки на тому рівні, які вони були раніше. Але варто зберегти момент чуда настільки, наскільки це можливо для нас по ресурсу", – каже вона.

Відсутність чи втрата за святковим столом Наталія Глинянюк зазначає, що кожне окреме свято має свою особливість та контекст подій, які трапилися з тими, хто зібрався за одним столом.

"Коли люди цьогоріч сядуть за новорічний стіл, у святкування буде своя особливість. Можливо, хтось плакатиме за кимось з друзів чи близьких. Хтось – через втрату знайомих чи рідних. Свято не обов'язково має бути надзвичайно радісним. Це більше про те, щоб зібратися разом та провести спільно час", – каже психологиня.

Але лишатися на самоті у своєму горі чи провести час з близькими – свідомий вибір кожного.

Наталія зазначає, що ми, наше життя і свято – набагато більше, ніж війна. Бо війна має початок і кінець, а ми її возвеличуємо до чогось більшого і намагаємось себе в чомусь утиснути.

"Втрата насправді нікуди не дінеться, і людина, яка проживає це, точно буде у своїх почуттях. Я вважаю, що людина "гріється об людину" теплими, ширими стосунками з обіймами, розумінням, мовчанням та відчуттям, що ми разом з цим впораємось.

Тож пережити почуття втрати поруч з близькими – не легше, якось інакше, з розумінням, що ти не сам у тому горі", – пояснює Дар'я.

Вона додає, що свято – це додаткова можливість зберегти цінність людей, які зараз на фронті. Як для дорослих, так і для дітей важливим є усвідомлення, що когось за святковим столом немає, але ми його чекаємо.

"Треба святкувати з пам'яттю про всіх, хто не з нами, і продовжувати жити. Можливо – з болем у серці, з відчуттям втрати, з сумом.

Гадаю, наші захисники і захисниці як раз таки і борються за те, щоб наше життя тут продовжувалося", – каже психологиня.

Вікторія Андреева, УП.Життя

ТОП-3 помилки, які збільшують витрату палива у вашому авто

Ціни на бензин стають дедалі вищими щодня. Але пересідати на автобуси теж не варіант, адже й проїзд дорожчаче. А в деяких випадках автобуси не вихід, особливо взимку, та й у віддалених селищах. Тому питання економії постає перед автомобілістами постійно, пише u-news.com.ua.

СТИЛЬ ВОДИННЯ

Найпоширеніша помилка автомобілістів у тому, що чим швидше доїдеш, тим менше пального витратиш. Але тут все ж таки діє приказка "тише їдеш – далі будеш". Але не так тихо, скільки акуратніше. Різкі старты та різкі гальмування, надто швидка їзда навантажують усі деталі автомобіля та негативно впливають на витрату бензину.

Тому найоптимальніший варіант – звичайний, середній рух, повільне гальмування, без різких рухів. Також до стилю керування можна віднести і середню швидкість.

Якщо говорити про місто, краще рухатися лише по 40-60 км/год. Якщо ми виїжджаємо на трасу, то краще вибирати 90 км/год. Але насправді багато залежить і від автомобіля. Деякі марки при швидкості 90 спалюють пального більше, інші при 100 менше.

НЕПРАВИЛЬНИЙ МАРШРУТ

В основному автомобілісти, які добре знають свою місцевість, рухаються за звичними напрямками багато років. Але час змінюється, будуються нові дороги, та й світлофорів та пробок стає більше. І мало хто замислюється над тим, щоб поїхати незнайомим маршрутом.

Але насправді навігатор реально може заощадити 1,5-2 літри на день навіть для тих, хто просто проїжджає звичними місцями. Начебто і відстань менша, але якщо ви стоїте в пробі годину і більше, особливо в зимовий час при ввімкненій пічці – ніякого сенсу тут немає. Об'їзні маршрути можуть стати виходом за економії бензину.

ДОВГЕ ПРОГРІВАННЯ

Більшість автолюбителей сходяться на тому, що автомобіль у зимовий час необхідно прогрівати доти, доки не зникне спеціальний значок або не підніметься рівень. І добре, якщо на це витрачається 3-5 хвилин. Але багато хто заводить транспортний засіб 15-20 хвилин, прогриваючи його повністю, включаючи грубку, обігрів сидівок. А це знову 1-2 літри бензину. Тому необхідно ознайомитися з правилами експлуатації конкретного автомобіля, акумулятора, двигуна, необхідністю їхнього прогріву протягом певного часу. Адже для когось достатньо 3 хвилин, а хтось повинен грітися хвилин 10.

ГОТУЄМОСЯ ДО ЙМОВІРНОЇ ДОВГОСТРОКОВОЇ ВІДСУТНОСТІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ТА ОПАЛЕННЯ
Українська влада готується до різних сценаріїв проходження зими, в тому числі враховує ймовірну довгострокову відсутність електроенергії та опалення у деяких регіонах.

Про це Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль сказав під час міжнародної конференції "Солідарність з українським народом" у Парижі.

"Намір росії занурити Україну у південь – це виклик для цивілізованого світу. Ми не сумніваємося, що світ не допустить, щоб ці кровожадні терористичні плани росії втілювалися у життя. Ми готуємося до різних сценаріїв, одним з яких може стати довгострокова відсутність світла чи тепла в окремих регіонах країни", – зазначив Шмигаль.

За його словами, влада та сили оборони розуміють, що росія точно продовжить терористичні атаки і не відмовиться від своїх намірів зруйнувати нашу енергосистему. Але українці мужньо тримають цей удар. Так, 24 листопада був завданий черговий удар проти енергосистеми, люди залишились без світла і води, але й цей терор не змусив українців панікувати.

Він нагадав, що за два місяці планомірних атак ракетами та дронами ворог пошкодив майже 50% української енергосистеми. Але українська енергосистема зберігає цілісність і керуваність, а наші енергетики 24 години на добу виконують свою роботу.

Чи буде дорожчати мобільний зв'язок – відповіді операторів

Через ракетний терор росії продовжує страждати критична інфраструктура в Україні, в тому числі вишки мобільного зв'язку. Через війну також зменшилася кількість абонентів мобільних операторів. Через це lifecell та Vodafone цього року вже підвищили вартість тарифів, а Київстар планує це зробити найближчим часом.

КИЇВСТАР

За оцінками Київстар, абонентська база всіх мобільних операторів зменшиться дуже суттєво. На кінець 2022 року падіння може скласти двозначну позначку і сягнути 12% рік до року, кажуть РБК-Україна в компанії.

Щоб мати можливість продовжувати відновлення інфраструктури та розвиток послуг зв'язку, компанія змушена переглянути умови деяких тарифних планів.

"Так, у грудні змінено умови архівних тарифних планів, запроваджених понад 2 роки тому. У цих тарифних планах обслуговується лише

20% абонентів, при цьому вони отримують в рахунок абонплати більше мегабайтів трафіку і хвилин дзвінків. Для переважної більшості абонентів умови тарифів не зміняться", – відповіли у Київстарі.

Там додали, що з 24 лютого компанія надала абонентам безкоштовних послуг і бонусів на суму понад 570 млн грн, продовжують надавати безкоштовні послуги абонентам у звільнених населених пунктах та спеціальні тарифні плани для літніх людей і людей з обмеженими фізичними можливостями та постійно інвестують в ремонт постраждалих від ракетних ударів обладнання.

LIFECCELL

lifecell найближчим часом не планує підвищувати тарифи на пакети послуг, розповіли у пресслужбі компанії. Але там зазначили, що поки важко спрогнозувати, скільки часу зможуть надавати послуги без підвищення цін.

"Вартість обладнання та техніки для ремонту підвищується зі зростанням курсу валют, адже всі виробники та постачальники телеком-обладнання – іноземні компанії. Також здорожчала логістика та паливо для доставки, виїздів на ремонт та заправки генераторів", – прокоментували у lifecell.

У компанії вже підвищу-

вали деякі тарифи цього року. Зокрема, влітку вартість тарифу "Смарт Лайф 2020" зросла зі 150 до 180 гривень.

VODAFONE

В компанії Vodafone про можливе подорожчання тарифів зазначили, що відповіді на це питання поки важко.

Водночас кілька місяців тому оператор вже підвищував вартість деяких тарифів. Наприклад, SuperNet Start подорожчав зі 125 грн до 145 грн, а Joice тепер коштує 135 грн замість 120. В середньому тарифи зросли на 15-40 гривень. Абонентам запропонували більші обсяги послуг у кожному пакеті: більше гігабайт в інтернеті та дзвінків по Україні.

В Vodafone суму збитків від руйнування мережі наразі оцінили загалом у 2 млрд грн.

"Ці витрати, на жаль, зростають далі. Витрати, пов'язані з війною, які компанія вже понесла у лютому-вересні 2022 року, оцінюються у 810 млн грн, що безумовно вплинуло на прибутковість бізнесу", – додали у Vodafone.

ЧОМУ ДЕЯКИМ УКРАЇНЦЯМ ПРИХОДЯТЬ "КОСМІЧНІ" ПЛАТІЖКИ ЗА ГАЗ

Газопостачальна компанія "Нафтогаз України" роз'яснила клієнтам, чому передані ними показники лічильників не вносяться до системи та споживачам доводиться платити вдвічі більше.

"За минулий місяць передала показання лічильника, вони не подивилися, передали свої показання, тепер треба платити вдвічі більше", – поскаржилася клієнтка.

У "Нафтогазі" роз'яснили, що сформували суму до сплати на основі даних про споживання, які вніс облгаз до інформаційної системи ВДТСУ (операційна платформа оператора газотранспортної системи).

"Дані на платформі зі свого боку завантажує оператор ГРМ (облгаз). З питаннями щодо коректності обсягів споживання слід звертатися саме до оператора ГРМ", – повідомили компанії.

споживач, який помилково переплатив за газ, має право на повернення коштів. Як повідомляють експерти ГазПравди: "У разі переплати сума переплати зараховується в рахунок оплати на наступний розрахунковий період або повертається на поточний рахунок споживача на його письмову вимогу протягом п'яти робочих днів після отримання такої вимоги";

в Україні спростили зміну постачальника для споживача, що не є побутовим, на період дії воєнного стану;

"Нафтогаз" на час воєнного стану та 6 місяців після його завершення постачатиме блакитне паливо операторам газорозподільних систем за фіксованою ціною.

ЕКСПЕРТ ЗРОБИВ ПРОГНОЗ, ЯКИМ БУДЕ ДОЛАР НАЙБЛИЖЧИМИ ДНЯМИ

Найближчими днями готівковий курс долара в Україні коливатиметься у межах 40-41 грн/дол.

Такий прогноз зробив директор департаменту казначейства Cominbank Герман Марченко, зазначивши, що другий місяць валютний ринок демонструє ознаки контролюваності і стабільності. За прогнозом експерта, різких стрибків на валютному ринку на поточному тижні до 18 грудня не передбачається.

Марченко зазначив, що збільшення "ваги" готівкової гривні на випадок тривалих блекаутів може тимчасово дещо знизити курс долара, на 2-3%.

"Певний ризик тривалих блекаутів, непрогнозованість наслідків ракетних ударів, спонукають людей приберегти гривневу готівку", – пояснив фахівець.

Банкір Анна Золотко висловила впевненість, що цього тижня курс долара буде триматися поблизу психологічного рівня.

Змінюється порядок реєстрації та перереєстрації транспортних засобів

В Україні з 14 грудня змінюється порядок реєстрації та перереєстрації транспортних засобів у сервісних центрах МВС. Крім того, дозволять оформляти водійські права онлайн.

Про це повідомив заступник начальника Головного сервісного центру МВС Володимир Баранець.

Зміни стосуються експертизи транспортного засобу – вона відокремлена від процедури реєстрації в сервісному центрі МВС. Виключення не означає скасування. Тепер його необхідно пройти перед тим, як подати заяву на послугу з реєстрації та перереєстрації транспортного засобу.

Крім зручності, пов'язаної з екстериторіальністю,

таке поділ також дозволяє в майбутньому реєструвати автомобіль онлайн за допомогою двох смартфонів або комп'ютерів – власника та покупця.

"Оскільки єдиним кроком, який не можна було здійснити онлайн, був огляд експертів, відокремлення цієї процедури дозволяє перенести реєстраційні дії з автомобілів в онлайн", – пояснив заступник начальника Головного сервісного центру Міністерства внутрішніх справ.

Алгоритм реєстрації автомобіля в Україні при купівлі-продажу тепер такий:

- спочатку необхідно звернутися до Експертної служби МВС і отримати їхню думку про транспортний засіб;
- потім 2 сторони, власник і покупець або їх пред-

ставники, звертаються до сервісного центру МВС і проводять перереєстрацію транспортного засобу. Або це також можна зробити онлайн.

Експертний висновок є обов'язковим для таких реєстраційних дій:

- переоформлення свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу, якщо воно було видане до 1 вересня 2019 року;
- переоформлення з одного власника на іншого; реєстрація ввезеного з-за кордону вживаного транспортного засобу;
- перереєстрація після прийняття транспортного засобу у спадок, якщо його свідоцтво було видано попередньому власнику до 1 вересня 2019 року.

"Ще одна важлива зміна пов'язана з тим, що в Укра-

їні такі цифрові документи, як посвідчення водія та свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу, не є такими ж дійсними, як фізичні документи, а можуть бути єдиними доступними, які дозволяють вам керувати транспортним засобом", – додав Баранець.

Алгоритм видачі таких електронних документів передбачає повну перевірку, комплексне опрацювання заяви адміністратором сервісного центру МВС. Але в бек-офісі, без особистого контакту з клієнтами сервісу. Тобто дані зв'язуються з усіма необхідними базами даних, і тільки потім заявка схвалюється чи ні. Якщо в базах є інформація, яка перешкоджає наданню послуги, то така заявка буде відхилена.

Ліміти енергопотужностей для Рівненщини складають 65%

Через влучення в енергооб'єкти на Одещині, у суботу довелося зменшити ліміти у всій системі. Не виняток Рівненщина, де були застосовані екстрені та аварійні відключення.

Наразі ситуація стабілізувалася. Як повідомив начальник Рівненської ОВА Віталій Коваль, сьогодні ми повернулися до лімітів, які були до суботи – 260 мВт. Тобто заживлено 65%, знеструмлено – 35%.

"Ми маємо розуміти, що ціла зима буде у такому "рваному" режимі, тому Уряд

запровадив певні черги по енергопостачанню. В першу чергу заживлюватимуть об'єкти тепло- та водопостачання, тобто критична інфраструктура та лікарні. Другий пріоритет – це військово-про-

мисловий комплекс. Третій – бізнес, який виготовляє критично важливі товари та продукти (хлібозаводи, молокозаводи). Четвертий – житловий сектор. Після забезпечення пріоритетних об'єктів, підключатимуть інші", – зазначив Віталій Коваль.

Окрім того, на жаль, ще є вплив природи. На Зарічненщині та Володимиреччині – розриви ліній у зв'язку з налипанням мокрого снігу та обледенінням. Служби уже працюють, найближчим часом буде відремонтовано, прокоментував очільник області.

ЯКУ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ПОЛОНЕНИХ НЕ МОЖНА ОПРИЛЮДНЮВАТИ, ЩОБ НЕ НАШКОДИТИ ЇМ

Національне інформаційне бюро при Мінреінтеграції нагадує, що зайва публічність може ускладнити процес повернення військовополонених.

Це може стати причиною завищених вимог до обміну конкретної людини або привернути увагу шахраїв до рідних полоненого, які можуть вимагати гроші з родини за нібито його визволення з полону.

Тож, щоб не нашкодити військовополоненим і цивільним заручникам, не поширюйте:

Дані про захисників: ПІБ, військову частину, позивний, звання, місце дислокації, обставини потрапляння в полон.

Інформацію про політичні погляди, попереднє місце роботи, сім'ю полоненого.

Фото/відеоматеріали з військовими, які ще в полоні.

Пам'ятайте:

- ворог може вважати полоненого військового цивільною особою;

- особа може переховуватися на тимчасово окупованих територіях і шукати можливості повернутись. У разі оприлюднення даних і фото такої людини ворог отримує орієнтир на її пошуки.

Нагадаймо, повідомити НІБ про потрапляння людини у ворожий полон можна, зателефонувавши на гарячу лінію за номером: 16-48 або ж (044) 287-81-65.

РІВНЕНЩИНА ПРЕДСТАВИЛА СВІЙ ВКЛАД У ПЕРЕМОГУ

Утримувати безпечний тил, працювати на повну та допомагати постраждалим регіонам. Такі завдання стоять перед західними областями України.

Своїм досвідом розвитку економіки в умовах війни поділилися представники Закарпатської, Рівненської, Львівської, Івано-Франківської, Чернігівської та Тернопільської областей під час міжрегіонального форуму "Тилові регіони України: працюємо заради перемоги".

Кейс Рівненської області представив директор департаменту економічного розвитку і торгівлі Рівненської ОДА Костянтин Мокляк.

"Для бізнесу Рівненщини погіршилась ситуація з ринками збуту, порушено логістику, припинилась співпраця із окупованими територіями. Проблем і викликів вистачає досі – паливе, ринок праці, енергозабезпечення. Разом із тим, завдяки партнерським відносинам бізнесу і влади, економіку Рівненщини вдалося адаптувати до нових реалій", – зазначив Костянтин Мокляк.

Так, Рівненська ОДА суттєво активізувала співпрацю з бізнесом у питаннях налагодження зовнішньоекономічної діяльності. Були залучені спецстанови, підвищилась інформаційно-консультативна підтримка.

Водночас для потреб місцевого бізнесу у співпраці із закладами освіти здійснювалася підготовка кваліфікованих працівників.

Ефективними механізмами налагодження партнерства стали регулярні зустрічі керівництва ОДА з представниками бізнесу, включаючи релоковані підприємства.

Як результат – за січень-вересень 2022 року в порівнянні з таким періодом минулого року обсяг експорту товарів з області зріс на 8,9 відсотка. В умовах воєнного стану не відбулось зниження ділової активності малого бізнесу Рівненщини. А кількість фізичних осіб-підприємців в області зросла у порівнянні з минулим роком на 3 відсотка.

Організатори Форуму: Закарпатська ОВА за підтримки Проєкту "Підтримка інклюзивного економічного розвитку в Україні через зв'язок експортної стратегії, регіонального розвитку та Цілей сталого розвитку" в рамках Програми розвитку ООН та німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

СВІТ ПРОДОВЖУЄ ПІДТРИМУВАТИ РІВНЕНЩИНУ
Чотири генератори отримала Варковицька громада від гміни Мокобода Республіки Польща. Днями представники сусідньої країни відвідали область та передали гуманітарну допомогу, серед якої таке важливе на сьогодні обладнання. Генератори будуть направлені на потреби комунальних і освітніх закладів громади.

Чергова благодійна допомога прибула в Дубно з Італії від Асоціації українців у Вероні "Malve di Ucraina". Це швидка, генератор та 35 ящиків медикаментів. Допомога підсилить роботу Дубенської лікарні.

Рівне отримало дизельний генератор потужністю 100кВт від французької благодійної організації Protection Civile.

"Сьогодні ми вкотре переконаємося, що міжнародна співпраця працює. Побратимство відкриває багато можливостей як у час війни, так і в період відновлення. Дякую усім міжнародним партнерам, які підтримують Рівненську область. Своїми діями ви наближаєте нашу перемогу!" – наголосив начальник Рівненської ОВА Віталій Коваль.

ЖИТЕЛЬ РІВНЕНЩИНИ ОТРИМАВ ПРЕЗИДЕНТСЬКУ ВІДЗНАКУ
Мешканця Рівненщини Олександра Гребенюка нагороджено відзнакою Президента України "Золоте серце".

Її дають за вагомий особистий внесок у надання волонтерської допомоги та розвиток волонтерського руху, зокрема під час здійснення заходів із забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та подолання її наслідків.

Відповідний указ підписав Президент України Володимир Зеленський.

Олександр Гребенюк є волонтером, директором благодійної організації "Благодійний фонд "Неможливого не буває".

Він допомагає українським військовим із 2014 року. Зокрема, чоловік ввозив і розмитнював автомобілі (позашляховики, медичний транспорт) як гуманітарну допомогу, які потім передавав на передову.

З березня цього року Олександр Гребенюк очолює Рівненську евакуаційну бригаду Військово-цивільного співробітництва "На Щиті", яка повертає додому тіла полеглих на війні українських воїнів.

Також він є соціальним працівником КЗ "Будинку ветеранів" Рівненської міської ради, де за його участі придбано 5 антидронових гармат, а з 2014 року в зону бойових дій доставлено майже 1000 автомобілів.

Крім того, Олександр Гребенюк розвиває козацький рух на Рівненщині, працюючи з молоддю в напрямку національно-патріотичного виховання. Співзасновник та директор фестивалів "Курган Леля", "Покровський вітер", "Сонцестій".

Відзнаку "Золоте серце" запроваджено цього року. Вперше її отримали представники 50 волонтерських організацій.

Рівнян попереджають про небезпеки використання альтернативних джерел освітлення й тепла

У зв'язку з енергетичною кризою українці змушені використовувати альтернативні енергетичні газоприлади. Тому є ризики виникнення пожеж та отруєння.

Як розповів під час брифінгу у Рівненській ОДА речник ДСНС Рівненщини Дмитро Мельник, користуватися генераторами у квартирах категорично заборонено. Адже через споживання в їхній роботі легкозаймистих речовин – бензину та газу – виділяються токсичні продукти горіння.

Генераторами можна користуватися, якщо вони встановлені не ближче ніж за 6 метрів від житлового будинку. Адже токсичні продукти горіння можуть проникати у помешкання через вікна.

Загалом Дмитро Мельник повідомив, що в Україні, зокрема на Рівненщині, фіксують велику кількість пожеж. За його словами, з початку року в області виникло 1096 пожеж, під час яких загинула 21 особа.

Також при відключенні електроенергії багато людей користуються газовими паль-

никами. Він закликав громадян обов'язково купувати сертифіковані прилади. Потрібно дотримуватися їхньої інструкції, а також ховати від сонячних променів або від дії високих температур, через небезпеку вибуху.

Небезпечно у квартирах також використовувати буржуйки та печі – вони теж можуть призвести до пожеж.

"Зважаючи на ситуацію в країні, заборонити користуватися альтернативними видами обігріву та освітлення ми не можемо. Але важливо дотримуватися правил пожежної безпеки й інструкцій. Це збереже майно та, голов-

не, життя людей", – наголосив Дмитро Мельник.

Головний інженер АТ "Рівнегаз" Олександр Степчик наголосив на важливості дотримання інструктажів із безпечного користування газом у побуті.

"Небезпечно використовувати газову плити для обігріву приміщення через утворення чадного газу, що несе смерть людині. По-друге, спалювання газу у повітрі економічно не доцільно. Більший ефект матиме використання звичайної пластикової пляшки, наповненої гарячою водою", – розповів Олександр Степчик.

Смертельно небезпечно використовувати газові колонки за відсутності тяги. Категорично заборонено перевіряти тягу у вентиляційним каналах запаленим сірником. У разі витoku газу потрібно негайно телефонувати 104. На сьогодні в області цілодобово працює 17 аварійних бригад.

Також важливо дотримуватися термінів технічного обслуговування внутрішніх газопроводів і газового обладнання.

Інструктор з навчання населення навиків надання першої допомоги Рівненської обласної організації товариства Червоного Хреста України Світлана Логвись розповіла, що лише у листопаді чадним газом отруїлося 11 людей, двоє з яких померло.

"Головні ознаки отруєння чадним газом – запаморочення, раптова втома та пригнічення. При таких відчуттях потрібно одразу вийти з приміщення і провітрити помешкання. Якщо людина без свідомості, винесіть її на свіже повітря, покладіть на бік, у разі потреби зробіть легеневу реанімацію", – розповіла Світлана Логвись.

Відтепер обмін посвідчення водія у Вроцлаві

#СервісніЦентриМВС

(044) 290-19-88

hsc.gov.ua

З'явилась четверта локація, де у Польщі можна обміняти українське посвідчення водія

У Польщі стало ще більше відокремлених підрозділів ДП "Документ", де можна отримати послугу обміну національного посвідчення водія, виданого в Україні. Відтепер це можна зробити у Вроцлаві.

Завдяки співпраці Головного сервісного центру МВС та Державної міграційної служби України уже на чотирьох локаціях у дружній Польщі можна обміняти водійське: у Варшаві, Гданську, Кракові та відтепер і у Вроцлаві.

Мобільно-технічні комплекси ДП "Документ" працюють за адресою: Вроцлав, 51-117, Paprotna 7 (ТЦ "Marino Shopping Center").

ПОСЛУГА ОБМІНУ ПОСВІДЧЕННЯ НАДАЄТЬСЯ:

у разі зміни анкетних даних водія (коли особа змінила прізвище, ім'я, по батькові чи стать);

коли закінчився термін дії (актуально переважно для посвідчень водія, виданих вперше, оскільки їх термін дії — 2 роки);

у разі пошкодження посвідчення водія (зіпсоване, записи не читаються).

Записатись на обмін можливо онлайн — через електронну чергу на сайті та в порядку "живої" черги.

Для отримання послуги необхідний такий пакет документів: паспорт громадянина України (у разі надання ID-картки без наявних у безконтактному електронному носії відомостей про реєстрацію місця проживання разом надається довідка про реєстрацію місця проживання особи);

довідка (оригінал або копія) про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків;

посвідчення водія, яке підлягає обміну.

Медична довідка не є обов'язковою на час дії воєнного стану в Україні для отримання послуги. Графа про групу крові водія, яка зазвичай заповнюється на основі цієї довідки про придатність до керування транспортним засобом, зараз залишається незаповненою. Це не впливає на чинність документу.

Графік ДП "Документ" у Вроцлаві, за яким можна отримати послугу обміну посвідчення водія:

вт-пт: 10:00 — 17:00,

сб: 10:00 — 15:30,

нд, пн — вихідні.

Важливо, що послуга обміну посвідчення водія надається лише особисто, лише за наявності водійського, яке потрібно передати адміністратору центру ДП "Документ". Алгоритм отримання послуги включає в себе такі дії: адміністратор отримує три документи, заповнює разом із особою певну форму, фотографує особу і захищеним каналом зв'язку передає на розгляд до сервісного центру МВС. Потім адміністратор сервісного центру МВС в Україні розглядає заявку і підтверджує її або ні. У разі отримання згоди — успішного опрацювання заявки — працівник ДП "Документ" друкує посвідчення водія на спеціальному бланку.

Загалом — готове посвідчення водія можна забрати у день звернення, якщо не виникли в Україні обставини непереборної сили, коли опрацювання не є можливим. У разі, якщо наявне посвідчення було видано до 2013 року, додатково проводиться запит-підтвердження дійсності посвідчення за місцем видачі. Час надання послуги збільшується на час отримання відповіді на такий запит.

Нагадаємо, інші три адреси у Польщі, де можна отримати послугу обміну українського посвідчення водія: Варшава, 02-222, Єрусалимські алеї, 179 (ТРЦ "Blue City"); Гданськ, 80-809, Cienista, 30, (ТЦ "Kaufland — Galeria Che m"); Краків, 31-154, Plac Jana Nowaka-Jeziora skiego (ТЦ "Galeria Krakowska"). Станом на 11 грудня за весь період у Польщі вже обміняно 1 829 посвідчень водія.

РСЦ ГСЦ МВС в Рівненській області

Чому затримують виплати допомоги при народженні дитини

Частина українок вчасно не отримали допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами попри те, що кошти в бюджеті є. Чому так склалося, розповіла міністерка соціальної політики Оксана Жолнович під час телемарафону, пише ocial.com.ua.

За її словами, такі затримки можуть траплятися через пріоритетність виплат.

"Кошти при народженні дитини в нас є повністю заплановані й вони є. Люди можуть невчасно отримувати свої виплати тільки у зв'язку з тим, що в казначействі не завжди можуть бути готівкові кошти для розкидання на банківські рахунки. Бо в нас із введенням воєнного стану запроваджена конкуренція платіжок. Це означає, що першу платіжку казначейство завжди покриє, якщо вона йде з оборони чи на оборону. Тому соціальні платіжки можуть лежати, поки на них назбираються гроші", — наголосила посадовиця.

Як зазначила міністерка, такі затримки є необхідними.

"Хочу, щоб люди поставилися до них з розумінням — ми

обов'язково здійснимо всі соціальні виплати, але можливі декілька денні затримки з врахуванням цих обігових коштів на казначейських рахунках", — сказала Жолнович.

Кому дозволять бронювати працівників за новою процедурою

9 грудня Європейська Бізнес Асоціація провела зустріч з представниками Міністерства економіки України, Генерального штабу ЗСУ, Держприкордонслужби України, Мінцифри.

Обговорювались такі питання: розробки та запуску нової процедури бронювання військовозобов'язаних від мобілізації та організації закордонних відряджень для співробітників.

Як було зазначено у ході зустрічі, новий порядок бронювання проходить фінальні етапи погодження і протягом найближчих тижнів планується його затвердження Урядом. Серед основних: можливість бронювання до 40% персоналу без необхідності підписання договору на мобілізацію;

можливість збільшення такого відсотку за окремим погодженням з Генштабом;

можливість бронювання керівників та заступників керівників підприєм-

ства навіть якщо вони мають дефіцитні ВОС;

У той же час, це вимагатиме від підприємств виконання не менше трьох з шести критеріїв:

бути великим платником податків (не менше 375 тисяч євро сплачених податків за середньозваженим курсом за минулий квартал);

бути великим експортером (не менше 8 мільйонів євро валютних надходжень за минулий квартал);

бути стратегічним підприємством як визначено Постановою КМУ № 83 від 4 березня 2015 року;

бути територіально важливим за рішенням відповідного центрального органу виконавчої влади або ОВА;

не мати заборгованості по сплаті ЄСВ;

мати середню зарплату не нижчу ніж в області, де зареєстровано підприємство, відповідно до останнього наявного звіту Держстату.

Також, на превеликий жаль, в ході наради з'ясувалося, що від ідеї «Відрядження відмовилися. У той же час, представниками держорганів було ще раз підтверджено, що можливість виїзду за кордон для відряджень залишається у випадку наявності бронювання від мобілізації.

Асоціація вдячна представникам Міністерства економіки України, Генерального штабу ЗСУ, Мінцифри та Держприкордонслужби України за відкритий та прозорий діалог і готова долучитися до напрацювання відповідних нормативно-правових актів.

"Водночас, сподіваємось, що пропозиції озвучені бізнесом щодо продовження чинних бронювань ще на місяць, збільшення можливого % бронювань по деяким критично важливим для країни індустріям, тощо все ж будуть враховані владою", — зазначили в ЕБА.

Що робити у разі втрати паспорт громадянина України під час дії воєнного стану

На сьогодні документом, що підтверджує громадянство та визначає приналежність особи до держави, є паспорт. В Україні такими документами є внутрішній паспорт громадянина України — ID-картка або книжечка зразка 1994 року, а також закордонний паспорт. Сьогодні поговоримо про ID-картку.

Якщо паспорт громадянина України втрачено, то особі потрібно подати заяву про втрату паспортного документа при особистому зверненні до однієї з трьох установ: у підрозділ ДМС України, у Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) або у центр обслуговування громадян "Паспортний сервіс".

ВАЖЛИВО: оформити новий паспортний документ можна за місцем звернення особи, але у тих населених пунктах, які знаходяться на підконтрольних Україні територіях, де безпекова ситуація є контрольованою.

Для поновлення втраченого або викраденого паспортного документа особа подає наступні документи:

- заяву-анкету за зразком, затвердженим наказом МВС від 26.11.2014 № 1279 (формується та роздруковується із застосуванням засобів Єдиного державного демографічного реєстру працівником

центру надання адміністративних послуг);

- витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань (у разі викрадення паспорта на території України);

- документи, що підтверджують сплату адміністративного збору, державного мита (у разі втрати паспорта, також можна надати роздруковану квитанцію з програмного продукту "check" або інформацію (реквізити платежу) про сплату збору в будь-якій формі);

- довідка органу реєстрації встановленого зразка про місце проживання (за наявності);

- довідку про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або повідомлення про відмову від його прийняття (для осіб, які через свої релігійні переконання

відмовилися від прийняття зазначеного номера);

- якщо є неповнолітні діти — свідоцтва про їх народження;

- свідоцтво про шлюб або про розірвання шлюбу (за наявності);

- довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи — для внутрішньо переміщених осіб.

Строк та вартість надання послуги ID-картка.

Оформлення ID-картки в звичайному режимі (не пізніше ніж 20 робочих днів) становить 450 грн., в терміновому режимі (не пізніше ніж 10 робочих днів) — 820 грн.

Також при обміні втраченого чи пошкодженого паспорта додатково сплачується державне мито — 34 грн (два неоподаткованих мінімуми доходів громадян).

ВАЖЛИВО: на жаль,

військова агресія РФ внесла корективи у процес оформлення біометричних документів для громадян України. В умовах воєнного стану маємо певні проблеми з дотриманням встановлених законодавством строків оформлення документів.

Як посвідчити особу, поки оформлюється паспорт громадянина України?

В Україні для посвідчення особи можна використовувати наступні документи:

- закордонний паспорт (у випадку втрати ID-картки або паспортної книжечки);

- водійське посвідчення;

- цифрові документи в мобільному застосунку "Дія", адже вони мають таку ж юридичну силу, як їх паперовий чи пластиковий аналог;

- "єДокумент" — це тимчасовий документ для посвідчення особи у період воєнного стану, він створюється автоматично на підставі даних із BankID або даних біометричного документа.

Більше інформації стосовно цієї теми Ви можете знайти на офіційному сайті ЦНАПу <https://www.cnar.gov.gov.ua>

Отримати консультацію щодо виготовлення нових паспортних документів, у зв'язку з втратою попередніх, Ви можете за телефоном (0362) 40-00-43 або (097)043-00-43.

Чим українці рятуються під час відключень електрики та скільки це коштує

Ракетні атаки росіян на нашу енергосистему змусили кожного українця замислитись про енергетичну незалежність та набуті нових знань про альтернативні способи забезпечити себе електрикою. Під час вже звичних відключень світла, які тривають від кількох годин і, якщо пощастить менше, до кількох днів, павербанком для мобільного не обійтись. Вхід пішли генератори, портативні зарядні станції та навіть саморобні пристрої для накопичення електроенергії. Ажіотаж дозволив постачальникам та продавцям підняти ціни на генератори та їхні заміники подекуди в кілька разів, однак і це українців не зупиняє: на поставку деяких позицій вже треба очікувати від 2 тижнів до 2 місяців.

Чим українці забезпечують власну енергонезалежність, скільки це коштує та як зекономити на таких пристроях – розбирались у Центрі громадського моніторингу та контролю.

ЖИТТЯ ПІД ГУЛ ГЕНЕРАТОРІВ.

У листопаді 2022 року, за даними нардепа Ярослава Железняка, до України ввезли понад 350 тисяч генераторів та супутніх до них товарів.

Характерний звук генераторів нині чути на будь-якій вулиці країни. І не дивно – під час відключень світла це головний інструмент забезпечення життєдіяльності бізнесу, інфраструктурних установ та приватних будинків. Від 10 жовтня, коли росіяни вперше обстріляли нашу інфраструктуру, попит на генератори, за даними великих торговельних мереж, зріс вдвіть, що не могло не відобразитись на цінах. Вартість найпопулярніших моделей бензинових чи дизельних генераторів зросла щонайменше на третину. Та й за такі гроші дістати генератори нині непросто: ті, що були в наявності – вже розкупили, черга за новими поставками може сягати двох місяців. Попит настільки великий, що новинні стрічки вже переповнені повідомленнями про шахраїв, які виманюють гроші у охочих забезпечити себе світлом.

Генератор нині коштує в середньому 15-45 тисяч гривень,

залежно від потужності. До загальної суми витрат, перед купівлею, варто врахувати і вартість підключення (додаткова розетка, окрема проводка та інше) – це ще плюс 5-10 тисяч гривень, та витрати на паливо. До прикладу, невеликий генератор “з’їдає” 4-5 літрів бензину за 10 годин роботи.

З мінусів – підходящим варіантом він буде лише у випадку, якщо ваше приміщення має вихід надвір. Генератор суворо заборонено встановлювати на балконі квартири, адже він виділяє чадний газ, яким можна отруїтись.

Генератори бувають бензинові, дизельні та газові. Серед переваг бензинового – компактність у порівнянні з дизельним, простота експлуатації та обслуговування, а також доступність. Серед недоліків – шумність, необхідність періодично вимикати пристрій для “перепочинку” та чутливість до палива. Дизельний генератор невибагливий до палива, не такий гучний, як бензиновий і надійний. Однак, і коштує дорожче. Перевагами газового генератора можна вважати економічність, відсутність вихлопів із різким запахом та надійність. Але коштує пристрій також недешево.

Зарядна станція – новий айфон. Товар, власником якого від 10 жовтня стало бути престижно. Портативні акумулятори, на відміну від генераторів, просто використовувати в квартирі. Він них, в залежності від ємності, можна зарядити не лише телефон чи ноутбук, а й на якийсь час заживити котел чи навіть холодильник. Із початком вیاєвих та аварійних відключень світла, Ecoflow, Bluetti та аналоги стали хітом продажу всіх мережевих продавців побутової техніки. Там їхня вартість зросла в середньому на 50%. А ціни на найпопулярніші, тобто дешевші моделі – більш як вдвічі. Ще більше задирають ціни так звані “перекупники”, які обіцяють продати товар швидше. Адже очікувати на зарядну станцію нині можна стільки ж, скільки і на генератор.

Зарядний пристрій із автомобільного акумулятора та інвертора: для тих, хто вчив фізику.

Найдешевший, однак найскладніший спосіб принаймні на кілька годин забезпечити себе електрикою: власноруч скласти зарядний пристрій із автомобільного акумулятора та перетворювача струму (інвертора).

На перший погляд все просто, і, відносно генераторів та зарядних станцій, недорого: необхідно придбати автомобільний акумулятор (~2500 грн), до нього під’єднати інвертор для дому (~1000 грн), який перетворить постійний струм на змінний, тобто із 12 на 220 вольт. Якщо в комплекті інвертора немає кабелів – варто врахувати і їхню вартість. Так можна підзарядити не лише ноутбук чи телефон, а й заживити, до прикладу, котел. Варто врахувати, втім, пікову потужність перетворювача: показник максимального навантаження, при якому перетворювач не вийде з ладу і продовжить працювати. Крім того, бажано вибирати інвертор 12-220 з функцією стабілізації напруги. Адже побутова техніка не любить перепадів.

Ще один нюанс – синусоїдальність напруги. Перетворювач із правильною, а не модифікованою синусоїдальністю напруги коштує дорожче, але підходить для заживлення газового котла та будь-якої побутової техніки, а не лише для зарядки гаджетів.

ЯК ЗЕКОНОМИТИ?

Уникнути завишених цін на пристрій альтернативного живлення не вийде, адже їхня вартість, через енергетичну кризу в Україні, зросла навіть в Європі та в Китаї. Ба більше, дефіцит на ці товари тепер є і закордоном: їх просто не встигають виробляти. Утім, все ж дешевше буде замовити той самий генератор чи зарядну станцію, приміром, у Польщі. Або ж попросити знайомих закордоном купити його для вас, дочекатись доставки та не переплачувати одразу кільком ланкам посередників.

Якщо ж ви живете у багатоквартирному будинку або маєте власний бізнес – є шанс відбити частину суми, витраченої на генератор. Для цього у Києві, Сумах, Львові, Чернівцях, Тернополі, Полтаві, Миргороді та Одесі місцева влада вирішила компенсувати частину вартості генераторів. В залежності від міста – від 50 до 80% від вартості приладу.

Подати заявку можуть лише юридичні особи: тобто ОСББ, ЖЕК, або, як от у Львові, ще й заклади харчування, продуктові магазини, перукарні, аптеки, приватні навчальні заклади.

В ЕНЕРГОСИСТЕМІ ЗБЕРІГАЄТЬСЯ ЗНАЧНИЙ ДЕФІЦИТ, НЕГОДА УСКЛАДНЮЄ РЕМОНТИ

На вівторок, 13 грудня, в енергосистемі зберігається значний дефіцит електроенергії, ситуація ускладнюється погодними умовами. Про це повідомила пресслужба Укренерго.

Оператор наголошує, що погіршення погодних умов у вигляді сильного вітру, морозу, налипання мокрого снігу та обледеніння проводів по всій території країни негативно впливає на стан високовольтних та розподільчих мереж та суттєво ускладнює роботу ремонтних бригад.

На сході країни російські окупан-

ти знову обстріляв декілька районів, завдавши пошкоджень об’єктам енергетичної інфраструктури. Ремонтні роботи будуть розпочаті після дозволу ЗСУ.

Водночас на деокупованих територіях вдалось заживити населені пункти, деякі з яких залишались без електропостачання з початку повномасштабного вторгнення.

Відключення світла в Україні тривають: всім обленерго доведені ліміти споживання електроенергії. Для отримання точної інформації по окремому регіону рекомендуємо стежити за повідомленнями обленерго.

ДО ЕНЕРГОСИСТЕМИ ПІДКЛЮЧЕНО ВИВЕДЕНИЙ З ЛАДУ ОБСТРІЛАМИ ЕНЕРГОБЛОК АЕС

Міністр енергетики Герман Галущенко повідомив, що 9 енергоблок АЕС, який було виведено з робочого ладу після ракетного обстрілу, підключено до енергосистеми країни.

Джерело: пресслужба Міністерства енергетики

Пряма мова Галущенко: "Це черговий крок до стабільності енергосистеми. Всі 9 енергоблоків вітчизняних атомних електростанцій, які знаходяться на підконтрольній Україні території, працюють для забезпечення потреб населення та економіки країни".

Деталі: Повідомляється, що 9 енергоблок-тисячник (потужністю 1000 МВт) Енергоатома було підключено до електромережі о 1:09, після повновольовального ремонту. Наразі триває

набір потужності.

Про яку АЕС йде мова не повідомляється. Галущенко тільки сказав, що енергоблок було виведено з робочого ладу 23 листопада в результаті ракетних обстрілів.

Міністр також нагадав, що на даний час окупантами блокується включення енергоблоків тимчасово окупованої Запорізької АЕС, яка продовжує споживати більше 100 МВт електроенергії на власні потреби від енергосистеми України.

Що було раніше:

• В енергосистемі станом на ранок 12 грудня зберігається значний дефіцит потужності, на Одещині ситуація все ще складна, відновлення живлення споживачів триває.

• З огляду на ситуацію в енергосистемі на сьогодні дефіцит залишатиметься протягом зимового сезону.

• Причиною дефіциту є масовані атаки росії на українську енергосистему. Ремонт потужностей ускладнився з настанням морозів.

Як отримати відшкодування за купівлю генератора

- ОБЕРІТЬ ГЕНЕРАТОР**
(Варто уточнити вимоги громади до потужності пристрою, вартість якого будуть компенсувати)
- ОПЛАТІТЬ КУПІВЛЮ ГЕНЕРАТОРА БЕЗГОТІВКОВИМ ПЕРЕКАЗОМ ЧЕРЕЗ БАНКІВСЬКУ УСТАНОВУ**
(Сплачувати має юридична особа)
- ПОДАЙТЕ ДОКУМЕНТИ ДО РДА ЧИ ЦНАПУ (УСТАНОВА ТА СПИСОК ДОКУМЕНТІВ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ГРОМАДИ):**
 - Заява на часткове відшкодування
 - Витяг з Єдиного реєстру юросіб
 - Документ, що підтверджує повноваження юрособи на керування спільним майном (копія договору чи витяг)
 - Копії документів для підтвердження купівлі генератора
 - Копії документів, де вказано характеристику генератора та його серійний номер.
- ОЧІКУЙТЕ НА ВІДШКОДУВАННЯ**
(Термін надходження коштів становить від 10 днів до 2 місяців, в залежності від населеного пункту)

Де та скільки можна відшкодувати за придбання генератора

75% КИЇВ 80 тис. грн	70% РІВНЕ 45 тис. грн	50% ПОЛТАВЩИНА Полтава 80 тис. грн Кременчук 30 тис. грн Миргород 20 тис. грн
50% БОРИСПІЛЬ (Київська обл.) 40 тис. грн	50% ЛУЦЬК 50 тис. грн	50% УМАНЬ 20 тис. грн
50% ЛЬВІВ Багатоквартирні будинки 30 тис. грн Малий та середній бізнес 80 тис. грн	50% СУМИ 50 тис. грн	
80% ЧЕРНІВЦІ 80 тис. грн	70% ОДЕСА 100 тис. грн	
50% ТЕРНОПІЛЬ 60 тис. грн	80% ЗАПОРІЖЖА 30 тис. грн	

Дані: міські ради

Голова Рівненської ОВА про ймовірність наступу білорусів

Що там по білорусам – це запитання з початку повномасштабної війни з росією лунає ледь не в кожній розмові про перспективи розвитку бойових дій. І воно звучить не просто так.

В лютому росія використала територію Білорусі, коли наступала на Київ. З території сусідньої держави часто обстрілюються українські міста.

Самопроголошений президент Білорусі Олександр Лукашенко, здається, крутиться як той вуж на пательні, силкуючись з одного боку допомогти Путіну, а з іншого – уникнути прямої участі білоруської армії в бойових діях.

Однак такі спроби Лукашенка всістися на політичний шпагат не повинні вводити Україну в оману. Постійна допомога російській армії від білорусів нікуди не зникла. Як і загроза сухопутного наступу на Україну з півночі.

Восени 2022-го кордон з Білоруссю укріпили додатково: навіть почали зводити стіну.

Щоб перевірити, наскільки українське прикордоння готове до різних варіантів розвитку подій, "Українська правда" з'їздила на білоруський кордон разом із головою Рівненської обласної військової адміністрації Віталієм Ковалем.

Його регіон межує з Білоруссю на 218 кілометрах. Довгі роки місцеві по обидва боки ходили через кордон збирати ягоди, їздили відвідувати родичів і відпочивати на вихідних. А соціопитування показували особливо тепле ставлення українців до білорусів. Усе змінило повномасштабна війна.

В інтерв'ю УП Коваль розповів, чи очікує він сам наступу з півночі, чи попередить про нього людей, чому не вважає білорусів ворогами і як бурштинокопачі допомогли військовим.

"БІЛОРУСИ – НЕ РОСІЯНИ"

– Віталію, ви ж не військова людина?
– Ні. Я за освітою економіст, банкір.
– Коли почалася війна, що ви особисто думали про можливість наступу з Білорусі?

– Чесно, 23 лютого я допускав війну на Донбасі. Те, що вони підуть широким фронтом, я давав 1%. Воно просто в логіку не вписувалося.

Ми розуміли, що погіршується ситуація. У нас розгорталася потрохи ТрО. Але не було такого відчуття, що ворог за парканом. Ми як оптимісти будували плани на рік, бюджет прийнятий, область мала хороші показники в 2021-му році.

– Що вам казали військові, коли побачили наступ із Білорусі на Черніобильську зону? Чи була розмова про потенційний наступ на Рівненщині, і як ви реагували?

– Чекали. Нам простіше: ми військова столиця Західної України. Командувач ОК "Захід" на вісім областей – в Рівному, командувач ТрО на вісім областей – у Рівному, контррозвідка, розвідка – всі під боком.

Ми сіли, всі нормальні мужики, я говорю: "Друзі, я не натягну на себе роль полководця, не буду діставати шапку, розказувати, що що бригаду – сюди, цей батальйон – туди, це інша зона, в тут розуміється. Я тут для вашого фундаменту. Тобто ви мені говорите, що потрібно".

У нас із першого дня почалися, що називається, бойові злагодження. В одну з перших ночей, 2-га ніч, коли Київ був активно атакований, телефонують, кажуть: "Терміново потрібні тралі для перекидки БТР і танків під Київ". Всі власники, директори компаній потім від мене взяли трубку цієї ночі, заправилися, нарядили водіїв, відправили в точку, визначену військовими, і почалася перекидка.

Потім задачі такі, наприклад: терміново заблокувати аеропорт, щоб не було висадки десанту. Ніхто не зник, всі відповідали на дзвінки, старі автобуси, тролейбуси, комуніальна техніка – ми її на злітну смугу, вночі завели бетонні й асфальтні заводи.

Евакуація з Маріуполя – потрібно було декілька екіпажів медиків. Їдеш до медиків, думаєш, які слова їм знайти, щоб три екіпажі поїхали в Маріуполь на евакуацію. Пів години – і в нас 9 екіпажів сваряться між собою, хто поїде.

– Наскільки місцеві люди усвідомлюють роль білорусів у війні, враховуючи, що тут дуже багато тісних економічних, родинних, соціальних зв'язків по обидва боки кордону?

– У нас немає зараз такого відчуття, що ми будемо опиратися білорусам. У нас є відчуття загрози з півночі – якісь приватні армії, незрозумілі формування, незрозумілі флагажники на техніці можуть бути. У нас же вже був досвід "зелених чоловічків". Тому от є відчуття потенційної загрози.

Коли ми з військовими планували оборону, вони говорили: якщо підуть чисто білоруси, це буде поповнення парку техніки. (посміхається)

Мотивації там (у білорусів – УП) небагато. Колеги розказували, коли з Київської області поранені росіяни попадали в госпіталь в Білорусі, у них там істерика. Білоруси бачили російських поранених, бачили що лють війни.

І мотив – за що вони воюватимуть? Я не знаю. За грошові знаки? Ну, якась частина – так, їм все рівно, де воювати. Але за ідею? Немає ідеї.

– Серед росіян багато хто теж не за ідею воюють.
– Їх штовхають. В росії автократія така, що вони просто, як стадо.

– А в Білорусі менша автократія?
– Менша, от відверто скажу – менша. В Білорусі дуже сильна вертикаль підпорядкування, але народ там повеселіше.
– Яке ставлення у місцевих українців до Білорусі як до держави?

– Підзіпсувалося трохи, але точно немає точки неповернення. Тобто є ще відчуття, що їх заставляють, вони не можуть згуртуватися, що вони ще не проснулись.

Якщо порівняти, то в разі гірше, ніж було, але точно ще не та точка біфуркації, коли вже: "Ти хто? – Білорус. – Не спілкуйся з тобою".

– Ваші слова нагадують спілкування з людьми на Харківщині. Там приблизно таке саме ставлення було до росіян. У вас немає відчуття, що це самозаспокоєння?

– Білоруси – точно не росіяни. Можливо, це через призму того, що ми багатьох знаємо з Білорусі.

"БУРШТИНОКОПАЧІ – ЦЕ ГОТОВІ ПАРТИЗАНИ"

– Яка ситуація на 10-му місяці війни з економічними зв'язками з Білоруссю, зважаючи, що Рівненщина – прикордонна область?

– У нас були непогані зв'язки до війни в деревообробці й у продуктах харчування, ми активно співпрацювали.

Наші люди збирали ягоди на білоруських територіях. Були спрощені пункти перепуску, вони відкривалися в період збору лісових ягід, грибів. Наші люди заходили і відмічалися, що йдуть по ягоди.

Білоруси постійно приїжджали до нас по закупки. Вони любили приїхати в Рівне на вихідні. 40% пасажирів аеропорту Рівне до пандемії COVID-19 були білоруси. У них був пакет вихідного дня: Макдональдс, закупки, ресторан. Вони тут дихали свободою.

У нас була задача побудувати дорогу від Рівного до нульового кілометра (кордон – УП). Ми 120 кілометрів зробили, там ще трохи лишилося – ці жахливі участки до Білорусі, які ми не встигли зробити в 2022-му році.

– Яку частину в економіці регіону відігравали зв'язки з Білоруссю?

– Вони не були основними. У нас 83% експорту регіону – це Євросоюз. А тих 17% до війни ділили між собою росія і залишково Білорусь. Область зараз експортує більше, ніж в минулому році, на 9%.

– До повномасштабної війни в Україні багато хто був схильний говорити, що в Білорусі дороги хороші, молочні продукти хороші, Лукашенко – господарник. Це ставлення зараз змінюється?

– Треба розуміти менталітет поліщуків. Це принципово господарські люди, які не віддають свого.

Наприклад, коли ми розробляли закон про легалізацію бурштини, я спілкувався з президентом, говорив про особливості психології. Тут люди дуже миролюбиві з вигляду. Ти приходиш до них, і вони тобі: "Так-так, добре, добре". Але свою думку мають.

Тому їм завжди потрібно показувати напрямом: дивись, ти робиш неправильно, але зроби ось так, якщо не зробиш, то буде гірше. Але треба дати варіант.

У нас є два села, де переважали етнічні білоруси, ми за ці села переживали. Щоб ви розуміли: громада, ті самі лісівники, не зовсім легальні хлопці в минулому, вони прийшли самі перші, питають: "Чим допомогти?" Квадроцикли свої віддали, показали, де можна схронити зробити.

Це партизанський край. Останній бій УПА з Радянським Союзом на території області був у 1964 році.

Етнічно, щоб ви розуміли, в районі, в якому ми зараз знаходимося (розмова відбувалася у місті Сарни Рівненської області – УП), всього-на-всього 2% етнічних білорусів.

– А в області?

– Ще менше, здається, десь 0,48. Є декілька етнічних сіл, але вони вже давно говорять на нашому акценті, тільки по прізвищу (–іч в кінці) можна зрозуміти, що вони з Білорусі.

До війни я очікував, що буде більше впливу білорусів на наше населення. Тому що білоруські телеканали добирають. Коли були вибори Лукашенка попередні, то багато хто його підтримував – типу, господарник.

Але тільки почалася війна, цей господарник десь забувся, його відсунули. Є ворог, ти допомагаєш ворогу – ти вже не господарник, ти – наш ворог. Зараз точно ніхто тут про білоруський мир не співає.

– Ви згадали про бурштин. Були колись жарти про "бурштинову народну республіку". Як зараз почувуються бурштинокопачі? І як вони поведелися під час загрози наступу?

– Я не хочу їх ідеалізувати. Ми їх, знаєте, як почали називати під час війни? "Небайдужі громадяни". І тут треба їм віддати належне.

Вони ж всі з приставками "екс": "Колись було... А хто ж тоді не займався? Всі займалися". У цій ситуації, як не дивно, вони були першими помічниками всіх військових. Вони всі стежки показали. Це готові партизани, які стали небайдужими громадянами.

Спрацював цей закон про легалізацію. У нас же 70 ділянок пішли з аукціону, і багато цих ділянок купили ті, хто до них мав відношення раніше. Це було попередження для них: вихід тут, скидайся з кумом, братом, сватом, бери цю ділянку, обробляй.

Яка в них завжди була риторика? "Це наша земля, мій дід

тут жив, мій прадід тут жив, а ви мені забороняєте". А ми говоримо: брат, дивися, ти сьогодні видобув, лишив тут марсове поле, а твій онук цього не відчує. Ти говориш, це дідова земля. Дід її не зіпсував так, як ти.

Потрібно розвивати оце розуміння, що надра нам від предків дістались усім.

"МАЄ БУТИ ВЕРТИКАЛЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ. А НЕ ОДИН В ЛІС, А ДРУГИЙ ПО ДРОВА"

– Коли прийшло розуміння, що на вас у піший наступ поки не підуть?

– Немає такої точки. Я, може, спокійний з вигляду, але з 24 лютого ні разу не виключив звук на телефоні – ти постійно в тонусі відповідальності.

Сьогодні не час демократії, чесно скажу. Сьогодні час відповідального лідерства. Ти приймаєш рішення швидко, миттєво, а потім розберешся, чи воно було насправді правильним. Але не приймати рішення ти не маєш права.

Я буду говорити через економічну призму: жодна воююча країна у стані конфлікту не зменшувала податки, не зменшувала увагу на економіку, тому що це основа. Битви виграють полководці, а війни виграють економіки. Моя основна задача – знайти золоту середину між тим, щоб не зупинити область, щоб вона працювала, і щоб люди не думали тільки про війну.

Я постійно у стані готовності, що може бути гірше. Ти не знаєш, звідки вони підуть: з півночі, прилетять, почнуть масово бити якимись ракетними комплексами...

От я розкажу вам одну історію душевну, для розуміння, як люди сприймають ситуацію. На 53-й день війни перші кафе почали виставляти столи на вулицю. Вийшло сонечко, погода супер.

Я виходжу, сідаю за стіл, замовляю капучино. І чую – праворуч сидять люди і говорять: "Дивись, Коваль сидить – значить, все налагоджується". Я п'ю далі. Буквально за хвилину з лівої сторони я чую: "О, дивись, це ж Коваль! Ідем звідси, бо шас як йо*не". (сміється)

Дві людини – і такі два сприйняття.

– Ви особисто як сприймаєте, коли відкриваєте соцмережі, новини, і бачите чергову хвилю розмов про наступ з Білорусі?

– Це хайп, на вашій мові.

У нас десь пів року було таке відчуття: заходьте вже, скільки ви нас там лякаєте, давайте вперед, уже втомилися чекати. А коли я побував у Чернігові, Херсоні – я не хочу, щоб у нашій області була ця пригніченість від стресу в дітей, в жінок, яку я там побачив.

Хай краще вони нас лякають, але не йдуть. Навіть при тому, що ми готові, навіть при тому, що ми відіждем

– Один із важливих уроків цієї війни для влади: вона недооцінювала дорослість суспільства. Мовляв, от ми скажемо, що буде війна, і почнеться паніка.

Уявімо, ви знаєте, що є дуже висока ймовірність прямого наступу з Білорусі. Як ви будете поводитися? Чи будете попереджати людей? Який буде ваш план дій?

– Заперечу вам, дозвольте. Ми, українці – чемпіони з паралельних інституцій. Наприклад, Майдан почався, недопрацьовувала силова структура – одразу з'явилися "сотні". Так само тут. Дали можливість ДФТГ (Добровольчі формування територіальних громад – УП) – вони виглядають не гірше, ніж кадрові військові.

– Це ж не моя позиція, це позиція президента та його команди – що людям не говорили про майбутню війну, щоб не було паніки.

– Так, але поговоріть із кадровими військовими. Вони просять нас: "Віталій Станіславович, коли почнеться ситуація, всіх небайдужих громадян організуйте так, щоб вони не завважали і щоб допомагали, коли ми їм скажемо, в тому квадраті, де ми скажемо".

Бо не секрет, що під час війни, за стандартами НАТО, 15% бойових втрат – свій свого (дружній вогонь – УП). Тому дуже важливо розуміти, де чий фронт.

Якщо ти хліб випікаєш, платиш податки, маєш 4 робочі місяці – твій фронт тут зараз. Якщо ти пройдеш навчання, підеш на передову, станеш в стрій – ти допоможеш. Але якщо ти поки не там, то роби, а не сиди.

Найгірша ситуація, коли люди сідають: "Завтра війна, завтра війна...". І що? Сісти і плакати? Ні. Чесно визнати, що буде наступ – це підготуватися і сказати: да, у нас тут слабкі місця, тут треба більше ППО.

– Я зараз кажу навіть не про те, як підготувати оборону. Є велика кількість цивільних, стареньких, дітей, які не можуть стояти в обороні. Їм потрібно або евакуюватися, або мати необхідні запаси, щоб пережити в підвалах. Ви підете на цю розмову з цивільними? Ви їм скажете: "Можуть піти з Білорусі – евакуюйтеся!"?

– Немає кращого варіанту, ніж прямий діалог.

Мій telegram-канал до війни мав, може, тисячу підписників. Сьогодні він має 189 тисяч. Він став офіційним джерелом. І я не маю права, як будь-який блогер, вийти і сказати: "Друзі, втікайте!"

Тому що це, по-перше, нічого не дасть, ніякого результату. По-друге, це роблять тільки люди, які ловлять хайп. У когось виростають підписники на 10 тисяч, а у нас тут три дні економіка ненормально функціонує, на заправках дизель виграє.

– І все ж, у випадку реальної загрози ви попередите людей?

– У момент, коли вони (вороги – УП) перетнуть кордон, люди про це будуть знати.

– Може бути вже пізно.

– Ні, буде пізно, якщо ми не проведемо раду оборони області, коли ми ставку в області не проведемо з військовими, не визначимо точно рівень загрози. Це ж цілий організм.

Продовження на стор 7.

www.ogo.ua

ВАМ €

що сказати?

OGO.ua

Потрібен сторож у ТОВ «Т-Стиль», ЗП 7000грн. Тел. (097)271-26-98.

Потрібна швачка. Тел. (097)811-90-69.

Потрібні швеї, можливість навчання. Тел. (068)060-52-31.

Пропоную роботу кухарю зі стажем. Тел. (067)362-01-67.

Пропоную роботу столяру. Тел. (067)762-15-59.

ВСЕ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА

БУДІВЕЛЬНІ ТА ОЗДОБЛЮВАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Продаж

Дошки, балки, крокви, рейки усіх розмірів, суші та свіжоспилені. Дошка для підлоги шпунтована, вагонка. Доставка. Тел. (096)242-26-61, (068)016-60-98.

ПОСЛУГИ

БУДІВЕЛЬНІ ПОСЛУГИ

Всі види внутрішніх та зовнішніх робіт, виконує будівельна бригада. Тел. (096)031-62-62.

БІРЖА ПРАЦІ

Пропоную

Потрібен масажист, майстер СПА. Графік роботи обговорюємо. Оплата щоденно (2000 грн). Навчання обов'язкове (можна без досвіду). Чекаємо у нашому дружньому колективі. Можливо студентам. Тел. (098)188-50-50.

Шукаю

Шукаю роботу продавця промтоварів, пакувальниці, реєстратора або будь-яку. Тел. (096)963-49-29.

КОНТАКТИ, ЗНАЙОМСТВА

ВВАЖАТИ НЕДІЙНИМ

Втрачено Договір купівлі-продажу посвідчений Першою Рівненською ДНК від 27.01.1976 р. за р. №1-412, від імені Шамрай Н. Д., вважати недійсним.

Втрачено Свідоцтво про право на спадщину за законом, посвідчений Корецькою ДНК від 30.10.1992 р. за р. №1340 від імені Степанюк Ганна Василівна, вважати недійсним.

ІНШЕ

Прохання Допомогти сім'ї інвалідів з дитинства. Син (має вади слуху, мови), розбирає стару теле-, радіо-, комп'ютерну техніку. Візьмемо будь-яку несправну, непотрібну техніку. Прошу звертатись за телефоном: Тел. (050)110-21-14.

КОПАННЯ, ЧИЩЕННЯ КРИНИЦЬ
КОПАННЯ СЕПТИКІВ

- Копання досвідченими монтажниками
- Чистка та поглиблення криниць
- Пошук води на території
- Виготовлення дашків

(068) 758-41-27

Виготовлення бесідок. Продаж та доставка кругів

ПП Надія Бурмака

Ліц. АВ №539362 від 22.04.2010 р. МОЗУ

ЛІКУВАННЯ ЗАЛЕЖНОСТЕЙ:

- алкоголізму
- тютюнопаління
- зайвої ваги
- наркоманії
- ігроманії

АНОНІМНО

ІНДИВІДУАЛЬНО

ЕФЕКТИВНО

(097) 272-17-19

Голова Рівненської ОВА про ймовірність наступу білорусів

Закінчення. Початок на стор. 6.

— Меру Бучі місцеві, наприклад, досі згадують, що він їм до останнього казав, що "все добре, ми контролюємо місто". Хоча вже тоді росіяни половину міста захопили. І багато людей лишилося в Бучі саме через це.

— Цього не буде точно. Найпростіший шлях до взаємодії з суспільством — це відкритість. Ти не приховаш таке речі.

Повернемося до прикладу, коли мені сказали, що треба аеропорт підготувати. От уявіть: той момент я відкидаю все, виходжу і говорю публічно: "Є ймовірність, що наш аеропорт буде атакований". Що доброго я би зробив в цьому моменті? Нічого. Інша ситуація — коли я розбудив усіх, поставив задачу, не розказуючи, чому.

Приставка "військова адміністрація" навчила інколи спрощувати ситуації. Є задача — ти її виконуй.

А вийти в ефір... Іноді територіальна громада має більше маневру, ніж ми. Інколи деякі мери виходять і щось своє фантазують.

Має ж бути вертикаль під час війни. Є військовий задум, є виконання, підтримка цивільного сектору, військового сектору. Все має бути разом. А коли один в ліс, а другий по дрова...

— У вас в області є такі, які по дрова?

— Є. Їх небагато, слава Богу. Але бувають інколи моменти, хтось з місцевої влади скаже: "Запасайтеся терміново водою".

Для чого ти це сказав? Кому ти це сказав? І вже у нас у Водоканалі перенавантаження. Ванну всі понапускали, потім не знають, як злити.

"СОБАКА, ЯКА ГАВКАЄ, НЕ КУСАЄТЬСЯ"

— Як би ви визначили ситуацію з тієї сторони кордону? Вона стабільна чи змінюється?

— Вона стабільна зараз. Наші іноземні партнери чітко бачили, що білоруську техніку перекидають у росію, і зараз вони мають набагато менше техніки, ніж раніше.

Я розумію, що собака, яка гавкає, не кусається. І якщо хтось хотів би зробити щось, він би тихо зробив 24 лютого, а не 15 разів нам говорив "іду на ви".

Я не нівелюю ризики. Якщо говорити, чи є ризик — так, є. Але я точно не сиджу зараз, не трушусь — от-от, завтра-післязавтра.

— Білоруси укріплюють кордон?

— Зараз активних фортифікаційних дій немає. Вони їх зробили восени. І за почерком було схоже, що вони готуються до оборони.

— Ви відчуваєте, що росіяни намагаються українцями налякати білорусів, щоб ті прямо вступили у війну?

— Вони постійно підтягують за собою білорусів. На міжособистісному рівні білоруси говорять: "Та ну, яка Україна?! Куди? За кого?". А їх підтягують, підтягують.

Тому що, ми бачимо, не вистачає озброєння росіянам. І розтягнути фронт, наш фокус уваги відтягнути ще на тисячу кілометрів — задум, мабуть, чисто по-військовому правильний. Тому що вести ще на тисячу кілометрів

фронту важче.

— Що таке бої на Рівненщині, наступ і оборона, з огляду на ландшафт, болота й ліси?

— По-перше, ми на своїй землі, ми знаємо всі стежки, річки, коли вони виходять з берегів, коли вони наповнюються водою. Ми знаємо кожну галявину, дуже багато місць для засідок.

Ландшафт на нашій стороні. У нас хлопці з бойовим досвідом кажуть: "Ми, коли були в Луганській, Донецькій області, де були хоч якісь ліси — там набагато легше, а де поле — це просто катастрофа".

Ліси — майже 60 кілометрів, їх навіть просто так пройти важко.

Оборонятися завжди легше, зазвичай, коефіцієнт 1:4. Але ми зараз бачимо, що українці його підняли. В таких територіях, як наша, цей коефіцієнт буде максимальним.

"Я БУВ НА БАГАТЬОХ ПОХОРОНАХ — ТАМ ЗАГИБЛІ РІЗНИХ КОНФЕСІЙ"

— У Рівненській області багато монастирів, центрів православ'я з московським обличчям. Вони через релігію, через церкву просувають свої нарративи. Як це відчувається на Рівненщині?

— Самих осередків, приходів Московського патріархату, особливо тут, на півночі, більше. Але не таких радикальних, хто формує якусь думку. Якщо вони є, то голос їхній дуже слабкий.

Друге: бути категоричним в цьому плані — також не вихід. Тому що я був на багатьох похоронах — там загинув різних конфесій.

Колись Наполеону дорікали, що його армія не говорить французькою. У нього були поляки, румуни — хто тільки там не був. Він сказав дуже класну фразу: "Неважливо, якою мовою говорять мої солдати, головне, що їхні рушніці стріляють французькою". От десь той нарратив, який треба зараз зберегти. І розхитування, я бачу, повірте, різні.

Відділити зерно від половини і не дати на основі віри в Бога зробити політичне питання — чесно, це складно, не те, що слизьке, це мегаслизьке питання. Але тут, знову ж таки, повертаємося до історичної свідомості. У нас українець сьогодні стоїть вище, ніж сегрегація за вірою.

Нам треба об'єднуючий фактор. Наприклад, ми за перемогу? Так. Тут об'єдналися. А якщо ми починаємо задавати питання: ти якої віри, ти якої конфесії, ти взагалі лівша чи правша?..

— Але це питання не стільки особисто віри людини. Скільки впливу цих інститутів.

— Ви знаєте, скільки зараз є підозр, скільки опрацьовано. Ця робота йде, її просто не завжди будуть показувати. Бо вона, по-перше, слизька, а по-друге, наша задача не хайпанути, а забрати причину, щоб не було можливості в цієї інституції впливати на масу.

— Ви як голова ОВА, скоріш за все, зустрічалися з керівниками конфесій.

— В перший день вони до мене всі попростилися на зустріч, я тоді ще не розумів, чому. І от ця рівновіддаленість, вона допомогла.

Зараз ми розуміємо, що ми жорсткі до проблеми, але маємо зберегти баланс. Тому що ставити ярлики — найлегше. Я зараз не захишаю ні один з патріархів але ми маємо бути об'єднані навколо цінності, що Україна — незалежна. Друге — Україна унітарна. І Україна має мати свою церкву.

Чому в багатьох громадах було нормальне співіснування різних конфесій? Тому що громада мала такий суспільний договір, консенсус. А в інших громадах хтось це все накручував.

"ПОКИ РАНО КАЗАТИ ПРО РОЛЬ БІЛОРУСІВ"

— Що може стати поштовхом до того, щоб Білорусь пішла своєю армією на Україну і щоб білоруська армія брала участь у цій війні? Або з іншого боку: що може стати моментом, коли ви зрозумієте, що білоруси не підуть?

— Мені подобається фраза "неспровокована війна в Україні", оце ключова фраза. Якщо будуть робити якісь провокації, то тільки наказ заставить білоруську армію перейти кордон.

Якогось піднесення там не відбується. Тому що у них немає мотиву. Наказ може бути.

Тому я оцінюю їхню можливість через наказ, який:

а) не захочуть виконувати (ми ж знали випадки, коли розрізали колеса, спускали дизель в машинах);

б) можна робити вигляд, що ти активно налаштований на прорив, але думати довго.

Але ризик наказу є, це треба розуміти.

— За який приблизно час ви зрозумієте, що реалізується такий наказ?

— По тому, як працюють наші партнери і наші військові зараз — це питання точно в тижнях. Не в годинах і навіть не в днях. Щоб це все почало закручуватися, відбуватися, навіть просто шикуватися — це тижні.

— Скільки має стояти на кордоні з того боку БТГР (батальйонних тактичних груп — УП), щоб точно розуміти, що наступ готують?

— Ну, вони ж 39 під Києвом мали... їх не врятувало. Думаю, що мінімально така ж сама кількість має бути тут. А сформуй її, попробуй. Навіть чисто логістично.

— Скільки років може знадобитися білорусам, щоб повернути довіру українців?

— Якщо вони нічого негативного не зроблять, після перемоги це буде дуже швидко. Українці — така нація, пробаваюча.

Але важливо, щоб вони розуміли: це якщо вони нічого гіршого не зроблять. Тільки переступлять хоча б один квадратний метр кордону — все, це уже на роки.

— Якби б ви писали світову історію через 100 років, як би записали роль Білорусі й білорусів у цій війні?

— Поки рано. От чесно, рано зараз оцінювати роль білорусів. Білоруси або примикають до нас, нації переможців, як сусіди, партнери, або йдуть за відомою адресою.

Євген Будерацький, Софія Лукашова, УПА

СТАНЦІЯ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

HOT ROD GARAGE

- Заміна масла в АКПП, DSG, МКПП
- Ремонт ходової • Комп'ютерна діагностика авто
- Ремонт двигуна, автомобільних генераторів
- Шиномонтаж

Рівне, с. Великий Олексин, вул. Залізнична, 24

097 291 15 58

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Бус Фольксваген крафтер довга база (довжина вантажу до 4,30 м) Вантажопідйомність 1,5 т.

Працюємо: місто, область, Україна.

тел. (097)865-75-47

www.ogo.ua

Не вірите чуткам? Ми їх перевірили для Вас!

OGO.ua

Ти чула... ПРИВІТ

Цілительниця бабуля Надія

Дізнавшись про феноменальні здібності цілителя, люди із усіх куточків України їдуть за зціленням та порадою

Спеціальний дозвіл МОЗУ № 2416 від 21.11.2018 року Атестаційно-експертний висновок УАНМ № 4518 до 30 січня 2023 року

- Вилікування від ВІСК, зцілення від простатиту та енурезу.
- Знімає порчу. Алкоголізм по фото. Після обряду ніколи не зап'є.
- Повернення чоловіка в сім'ю, усунення суперниці.
- Зняття хвороби і згладу сильним обрядом.
- Допоможе знайти «половинку» в будь-якому віці.
- Знімає приворот по крові, повне позбавлення від зрад.
- Пророкує майбутнє, долю.
- Захистить Вас від нещасних випадків, хвороб.
- Установа на благополуччя і успіх.
- Після обряду, який Вам проведе Надія, Ви зможете народжувати здорових дітей.
- Установа захисту, яка буде працювати завжди.
- Обряди на бізнес.
- Обряд на продаж нерухомості.

м.Рівне, вул.Чорновола, 13 прим. Облспоживспілки (центр, за ЦУМом), каб.419, 4-пов. тел. (066) 876-96-31, (068) 613-43-05

Допомогаємо людям більше 30 років

Приєм: пн-пт 10:00-14:00, сб-нд – вихідні. Приєм – 100 грн.

Як військовослужбовець налагодив виробництво багаторазових грілок на фронті

У мирному житті Максим мав успішний бізнес у Дніпрі – виробляв добрива. Після початку великої війни підприємець став військовослужбовцем – інструктором з тактичної медицини. Півтора місяці тому на його підприємстві почали виготовляти багаторазові грілки. Їх безкоштовно роздають захисникам.

Грілки використовують у туризмі, але вони трохи не підходять для військових. У туристичних грілках активатор дуже гучний. Ця металева пластина при згинанні видає звук, який вночі чути за кілометр", – розповідає Максим Панчев.

Такі грілки також використовують у медицині, щоб прогрівати хворі органи. Однак медичні і туристичні грілки мають специфічні розміри. Для військових вирішили виготовляти невеликі прямокутні грілки, щоб їх можна було помістити в рукавички, черевки чи кишені. Також розробили великі грілки для поранених. "Узимку медики докладають багато зусиль, щоб запобігти переохолодженню поранених, тож грілка може бути зовнішнім джерелом тепла", – каже Максим.

Ці грілки безпечні. Максимальна температура нагрівання – 55°C, що виключає ризик опіку. Основна складова грілки – ацетат натрію, тобто перенасичений сольовий розчин. Додатковими компонентами є барвники, утворювачі гелю, деякі речовини, які збільшують час утримання тепла в грілці.

Панчев каже, що виріб можна використовувати не тільки як джерело тепла, а і як джерело холоду. Наприклад, щоб прикласти до місця забою чи опіку. Для цього потрібно на 30-40 хвилин покласти пакет у морозилку.

Виробництво лише до перемоги

Грілки підприємець надсилає військовослужбовцям безкоштовно. Придбати їх неможливо, бо все, що виготовляється, іде на фронт.

"Запити на грілки надходять цілодобово. Їх стало значно більше, коли похолодніло. Зараз черга – близько тижня, маємо замовлень на 15 тисяч штук. Пріоритет – медики, розвідники, військові ССО та снайпери. Також відправляємо на гарячі напрямки військовим ЗСУ", – розповідає підприємець.

Для виготовлення грілок він придбав спеціальне обладнання за власні заощадження з довоєнного бізнесу. Підприємець підкреслює, що це не комерційний проект. На виробництві працюють 15 людей. Це переважно військові та волонтери, які за свою роботу не отримують плати.

Панчев запустив у соцмережах збір коштів на сировину для виготовлення грілок. Саме виробництво доволі просте, тому за потреби обсяги випуску можна збільшити. Усі компоненти є в достатній кількості в Україні.

"Ми синтезуємо наповнювач в реакторі. Усе це впродовж доби перемішується. Згодом спеціальна паяльна машина виготовляє пакетики, заливає туди розігрітий розчин і запаює разом з активатором", – розповідає підприємець.

Грілки кілька разів удосконалювали, щоб адаптувати до потреб військових.

"Активатор переробляли тричі. Зовнішній шар міняли кілька разів. Паяльну машину змінили вже втретє, бо ширина пайки має бути максимально безпечною. Зараз ми гарантуємо, що грілка не розгерметизується. Зовнішній шар півки настільки міцний, що ми перемаємо раніше, ніж він зітреться", – каже Панчев.

За півтора місяця на підприємстві виготовили і відправили військовим 10 тис грілок. Максим каже, що хотів би передати військовим 100 тис таких виробів.

Середня вартість сольових багаторазових грілок – 300-500 грн, але зараз це дефіцит. Наприклад, на одному з найбільших маркетплейсів Rozetka їх немає. "Собівартість виробу ми навіть не вираховували. гроші у мене були. До війни я був доволі успішним виробником добрив", – говорить підприємець.

Така продукція могла б мати попит і в мирний час, але після закінчення війни підприємець не планує виробляти грілки: "Ми професійно виробляли і плануємо виробляти добрива. На це ми витратили багато часу та ресурсів. Пріоритет після перемоги – підняття врожайності. Потрібно буде готувати людей".

Зараз виробництво добрив припинене. Відновити його підприємець планує навесні. Кажє, що зараз не має часу на бізнес через військову службу.

Такі грілки починають нагріватися після згинання активатора. На відміну від електронних пристроїв, ці грілки не розряджаються, не бояться води та бруду. Їх можна активувати в будь-який час і для цього не потрібно нічого гріти.

Після використання грілку потрібно кілька хвилин проварити у воді – і вона знову готова до використання. Цей процес можна повторювати безкінечно.

Як військовослужбовцю вдалося налагодити виробництво, як відбувається виготовлення грілок та чому їх виготовлення після перемоги завершиться.

Що таке багаторазові грілки і навіщо вони військовим

Багаторазові грілки можуть тримати тепло кілька годин залежно від способу використання і температури повітря. Вони мають різні розміри та форми.

Це герметичний пакет із сольовим розчином та спеціальним активатором усередині. Принцип роботи грілки поля-

гає в переході рідини в кристалічну форму, під час якого стабільно виділяється тепло – 50-55°C.

Для повторного використання грілки її слід прокип'ятити, щоб кристали перейшли в рідинний стан. Так вона може зберігатися тривалий час. Щоб грілка почала виділяти тепло, потрібно кілька разів зігнути активатор у пакеті.

"Я мав справу з хімією до війни в процесі виробництва добрив. Такі грі-

Промова на врученні Нобелівської премії миру

Виступ Лауреата Нобелівської премії миру 2022 р. Центру громадянських свобод у виконанні Олександри Матвійчук. Осло, 10 грудня, 2022 року

Ваші Величності, Ваші Королівські Високості, шановні члени Норвезького Нобелівського комітету, громадяни України та громадяни світу.

Цього року оголошення Нобелівської премії миру чекала вся Україна. Ми розцінюємо її як визнання зусиль всього українського народу, що сміливо виступив проти спроб зруйнувати мирний розвиток Європи, та як визнання важливості роботи правозахисників у попередженні військової загрози в усьому світі.

Ми пишаємося, що сьогодні вперше українська мова прозвучить на офіційній церемонії.

Ми отримуємо Нобелівську премію миру під час війни, яку розпочала росія. Ця війна триває вже вісім років 9 місяців та 21 день.

Для мільйонів людей стали звичними такі слова як обстріли, катування, депортації, фільтраційні табори. Але немає таких слів, щоб передати біль матері, яка втратила новонародженого сина після обстрілу пологового відділення лікарні. Вона шойно пригортала свою дитину, називала на ім'я, годувала грудьми, вдихала її запах – і раптом російська ракета зруйнувала весь її веселіт. І тепер її омріяна і така жадана дитина лежить у найменшій у світі труні.

Не існує напрацьованих рішень для викликів, через які ми та весь світ проходимо. Люди в різних країнах також борються за свої права та свободи у надзвичайно складних обставинах. Тому сьогодні я спробую бодай поставити правильні питання, щоб ми почали ці рішення шукати.

ПЕРШЕ. ЯК ПОВЕРНУТИ ЗНАЧЕННЯ ПРАВА ЛЮДИНИ?

Покоління, які пережили Другу світову війну, змінилися іншими. Люди почали сприймати права та свободи як даність. Навіть у розвинених демократіях набирають вагу сили, що ставлять під сумнів принципи Загальної декларації прав людини. Але права людини не виборюються раз і назавжди. Цінності сучасної цивілізації треба захищати.

Мир, прогрес та права людини нерозривно пов'язані.

Держава, яка вбиває журналістів, ув'язнює активних людей чи розганяє мирні демонстрації, становить загрозу не тільки для своїх громадян. Така держава становить загрозу для всього регіону та миру у світі в цілому. Тому на системні порушення світ повинен реагувати.

Права людини мають бути не менш вагомим чинником у прийнятті політичних рішень як економічна вигода чи безпека. Цей підхід потрібно застосовувати і в зовнішній політиці.

Це добре видно на прикладі росії, яка послідовно знищувала власне громадянське суспільство. Але країни демократичного світу тривалий час закривали на це очі. Вони продовжували тиснути руку російському керівництву, будувати газопроводи та вести "business as usual".

Десятиліттями російські війська вчиняли злочини у різних країнах. Але завжди лишалися безкарними.

Світ належно не відреагував навіть на акт агресії та анексії Криму, яка стала першим прецедентом у поствоєнній Європі. росія повірила, що може робити все, що захоче.

Тепер росія прагне зламати спротив та окупувати Україну через умисне завдання болю цивільному населенню.

російські війська цілеспрямовано знищують житлові будинки, церкви, школи, лікарні, розстрілюють евакуаційні коридори, ув'язнюють людей у фільтраційних таборах, проводять примусові депортації населення, викрадають, катують та вбивають на окупованих територіях.

російський народ буде нести відповідальність за що ганебну сторінку своєї історії та прагнення силороміць відродити колишню імперію.

ДРУГЕ. ЯК ПОЧАТИ НАЗИВАТИ РЕЧІ СВОЇМИ ІМЕНАМИ?

Люди в Україні як ніхто хочуть миру. Але мир не настає, коли країна, на яку напали, складає зброю. Тоді це не мир, а окупація. Ми знаходили тіла цивільних людей на вулицях та підвірях їхніх будинків після звільнення Бучі. Ці люди не мали зброї взагалі.

Потрібно перестати маскувати відкладені воєнні загрози під "політичні компроміси".

Демократичний світ звик до поступок диктатурам. І тому така важлива готовність українського народу протистояти російському імперіалізму.

Ми не залишимо людей на окупованих територіях на смерть та тортури. Життя людей не може бути "політичним компромісом". Боротися за мир – це не піддаватися на тиск агресора, а захищати людей від його жорстокості.

У цій війні ми боремося за свободу у всіх її сенсах. І платимо за це найвищу ціну.

для окремих країн невиправдані індульгенції.

Якщо ми не хочемо жити в світі, де правила визначають держави із більш потужним військовим потенціалом, то це належить змінити.

Ми маємо почати реформу міжнародної системи для захисту людей від війн та авторитарних режимів. Потрібні дієві гарантії безпеки та поваги до прав людини для всіх держав та їхніх громадян, незалежно від участі у військових блоках, їхнього військового потенціалу чи економічної потужності.

Права людини мають посісти у цій новій системі центральне місце.

І це завдання не тільки політиків. Політики мають спокусу уникати пошук складних стратегій, що вимагають тривалого часу. Вони часто поведуться так, ніби глобальні виклики самі колись зникнуть. Але правда в тому, що вони тільки загострюються.

Ми, люди, які хочуть жити у мирі, маємо говорити політикам, що нам потрібна нова архітектура світопорядку.

Можливо, у нас немає політичних інструментів, але в нас завжди лишається власне слово та власна позиція. Звичайні люди мають набагато більше впливу, ніж вони самі собі думають.

Голос мільйонів людей у різних країнах може змінити світову історію швидше, ніж втручання ООН.

Голос мільйонів людей у різних країнах може змінити світову історію швидше, ніж втручання ООН.

Голос мільйонів людей у різних країнах може змінити світову історію швидше, ніж втручання ООН.

ЧЕТВЕРТЕ. ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ СПРАВЕДЛИВІСТЬ УСІМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ?

Диктатори бояться утворення ідеї свободи. Тому росія намагається переконати весь світ, що верховенство права, права людини та демократія фальшиві цінності. Бо під час війни вони нікого не захищають.

Так, право зараз не працює. Але ми віримо, що це тимчасово. Нам належить розірвати це коло безкарності та змінити підходи до правосуддя за воєнні злочини.

Свійкий мир, який дає свободу від страху та відчуття перспективи, неможливий без справедливості.

Ми досі дивимося на світ через призму Нюрнберзького трибуналу, де воєнних злочинців засудили, лише коли нацистський режим впав. Але справедливість не має залежати від стійкості авторитарних режимів. Зрештою, ми живемо у новому столітті. Правосуддя не має чекати.

Нам потрібно подолати прогалину відповідальності та дати шанс на справедливість усім постраждалим людям. Коли національна система первантажена кількістю воєнних злочинців. Коли Міжнародний кримінальний суд обмежується кількома вибраними кейсами або взагалі не має юрисдикції.

Війна перетворює людей на цифри. Ми маємо повернути імена усім жертвам воєнних злочинів. Незалежно від того, хто вони, їхнього соціального статусу,

виду злочину та жорстокості, яку вони зазнали, і чи цікавиться медіа та суспільство їхньою справою. Бо життя кожної людини має значення.

Право – це жива матерія, яка постійно перебуває в розвитку. Ми маємо створити міжнародний трибунал та притягнути Путіна, Лукашенку та інших воєнних злочинців до відповідальності. Так, це сміливий крок. Але ми маємо довести, що верховенство права працює, а правосуддя існує, бодай і відкладене в часі.

П'яте. ЯК ГЛОБАЛЬНА СОЛІДАРІСТЬ МОЖЕ СТАТИ НАШОЮ ПРИСТРАСТЮ?

Наш світ став дуже швидким, надскладним та взаємопов'язаним. Прямо зараз люди в Ірані борються за свою свободу. Люди в Китаї опираються цифровій диктатурі. Люди в Сомалі повертають до мирного життя дітей-солдатів. Вони як ніхто відчують, що значить бути людьми та відстоювати людську гідність. Від їхнього успіху залежить і наше майбутнє.

Ми відповідальні за все, що відбувається в світі.

Права людини – це про спосіб мислення, про певну парадигму сприйняття світу, яка визначає як людина думає та буде діяти. Вони втрачають значення, якщо їхній захист залишити тільки юристам та дипломатам. Тому недостатньо прийняти правильні закони чи створити формальні інституції. Цінності суспільства все-одно будуть сильнішими.

Це значить, що нам потрібен новий гуманістичний рух, який буде працювати із суспільством на рівні сенсів, займатися просвітництвом, формувати масову підтримку та залучати людей до захисту прав та свобод. Цей рух має об'єднувати інтелектуалів та громадянське суспільство різних країн, адже ідеї свободи та прав людини універсальні та не мають державних кордонів.

Так ми зможемо сформувані запит на рішення та спільно долати глобальні виклики – війни, нерівність, наступ на приватність, зміцнення авторитаризму, зміну клімату тощо.

Так ми зможемо зробити цей світ більш безпечним.

Ми хочемо, щоб наші діти не були змушені проходити через війни та страждання.

Ми маємо взяти відповідальність, щоб не перекидати на їхні плечі те, що мусимо зробити ми, їхні батьки. Людство має шанс подолати глобальні кризи та вийти на новий шлях світорозуміння.

Час взяти відповідальність. Ми не знаємо, скільки у нас цього часу.

І оскільки це Нобелівська премія миру під час війни, то я дозволю собі звернутися до людей у різних країнах світу із закликком до солідарності. Ви не маєте бути українцями, щоб підтримати Україну. Достатньо бути просто людиною.